

Latwieschu Amises.

Isnahk diwreit nedela.

Makfa,
Teigawá famemot:
 par gabu — 2 rub. 20 kap.
 par 1/2 gabu — 1 „ 20 „
 par 1/4 gabu — 60 „
 Par adreses pahramtu
 jamafá 10 kap.

Makfa,
 pa passu peestubot:
 par gabu — 3 rub. — tar
 par 1/2 gabu — 1 „ 60 „
 par 1/4 gabu — 90 „
 H abriemem 4 rub. 50 kap.
 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Redatzija un ekspedizija:
Teigawá, Rangihferu celá N 14.

83. gada-gahjums.

Sladinajumi makfa:
 par siku raktu rindim 8 fav., vreekshoufē 20 fav.

Nupat israhjis:

J. Wihola

Souvenir de Wolmar

polka simple klawerem 2-rozigi, makfa 45 kap. Dabujams wifas musikaliju pahrodawás.

Arth. Gizycki
 musikaliju apgahdibá,
 Mga, leela Smilshu celá N 36.

Maina „Bals“ redatzija.

Rá muhsu lasitajem jau finnags, eezeentá nedetas lairakta „Bals“ dibinatajs un ilggabigais redaktors Aleksanders Webers Nule no schi lairaksta wadibas atahpees un wina mehstu amishneezibas lauka un muhsu atlahtaja dshimw nesen jau aistrabidjam, tad winam pag. gada oktobri bij swinama fawa 25 gadu redaktora darbības jubileja. Toreis wehl negribejam tizet, ka til drihsti nahstees no schi eezeentá darba beedra amishneezibas lauka atwaditees, — no darba beedra, kuru fewishki zeenijam wina taifnigá prahta un beswalschliads firds behl. Esam pahrelezinati, ka wina truhfumu ne weens ween fawis, fewishki tagad, tur muhsu amishneeziba jo deenas wairat eeweschas schaurfidiga brameschans un skanigu frashu godinaschana. Atwadischans brihdi A. Webers wehl randa uf „Bals“ lasitajem dshus wispahrelezeem wahedus. Misrahbijis uf sawu 25 gadus ilgo redaktora darbibu un uf schini laimeta peedshiwotajam waldbibas reformam, winsch turpina:

„Wehl zita fina nodshiwotais gadu fimtena zeturtfnis bija preesch muhsu dshimenes wehsturiški eewehrojams un preesch atlahta darbimeeka peewizige laimets. Tani no lshdshim mas eewehrotas semmeetu kahrtas, kura no semé waldboscham kahrtam bija schirta ne tilai zaur sawu apspeeto dshiwes stahwoli, bet ari zaur tautibu, un schini fina ari schlihdas fawá stard, fahsa atshittites diwas tautas ar wiseem tautistai dshiwewi peederigeem zenteeneem — Latwieschu un Zganu — ta ari blatus agrati sche waldboscham Wahzu aprindam isjeltees jauna ij jemes fewishu widus isauguji fabeedriba, kura preesch fewis ne tilai peenahlumus, bet ari teebibas prasija.

Schahda parahdiba bija wehsturiška wajadsiba, tas ir — tai wajadsiba notikt pehz pagahjuschas laids nodibinateem fadshiwes apstahleem un tagadeja laika gara. Ka agrati sche waldboscham Wahzu aprindas to nawa laika paredsejuschas un pa dakai wehl tagad lahga nesaprot, ta ir gan galwená kshhda, to winas padarijuschas un no furas walgeem winas pat muhsu deenas now fshiwuschas pawifam atswabinatees.

Es nepareisi par semi leezinatu, ta apgalwotu, ka schi aifina par wehstures gaita negrosamibu, ja schi pawreleziba, ta Latwieschu un Zganu tautas fnaudoscho gara un dwehfeles dahwanu pee gaismas wefchana un aittshischana nahs wispirms muhsu dshimenei par labu, pazels winas laizigo un garigo labllahjibu, buhtu weenigi wadijusi manu darbibu. Ne, lihdi ar mineto pahrelezibu mani fawifija firfniga mihleleiba uf Latwieschu tautu, furas wida nodshiwu befrna gabus uf lauteem un furas waloda mon, no Wahzeeschu wefchalem dshimuscham, bija pirmeja, kura fahstu domat un fawas juhmas pahrewehrt fkanas. Wahzu walodu tilai wehslaki mahzijos, ka tolaik ari pee Wahzeeschem bija eerasts lautu dshiwé.

Ar scheem manas atlahtas darbības galweneem dshimeneem ari isfahdrojas mani dshiwes usfati un manu zenteenu mehrti. Ka sche mehrti nawa weegli fawneefami, nawa panahkami bef zihnas, bef preteju intreschu fadurfmes, bef dshimem gruhiteem un ruhkteem brihschem, tas man nelad nawa noslehpus bijis. Bet nelad ari neefmu webis ftrihdu ftrihdus dehl un zihnu zihnas dehl, bet aifmeen biju gatows ar godigu pretineeku isfahgt, bet ar negodu nelad nepeshu kompromisu fshigt. Man ari aifswen bija peewilziga tautas mihleleibas un patriotifkas darbības pofitiwá pufe, kas, ka jau reisi isfahdroju, parahdas tautas gara un meefas fshetu aittshischana, winas itumu isdailoschana, winas labllahjibas un kultura pazelshana. Ihi fakot, tahhdos progresa darbds, tos ufzel un buhwé, bet ne noahrdá un posta. Turpreim man reebufi tahda negatiwa darbiba, kura melle wonahlumus zitu tautibu nihshana, schelshanas dshenu un nefatizibas prahta peefowichana. Ka schahdi zeki newed uf labu wufi, no tam mani pahrelezinaja wehl eewehrojums, ka tee netaf nawa morales fina tautas labalee elementai, kas atron preeku pee tahdas schaubiga patriotifma farihboscham darbības.

No faweeem peedshiwomeem fmeshu wehl otru mahzibu, ka Latwieschi, tilai soli pa solim uf preeschu cedami, ar ap-

domibu un apkehribu wifas leetas rihfodamees, tuwofees sawu zenteenu mehrtim. Nelas minu nahstambai newar buht til laiziga, ka ta eelas politifka, uf kuru pehbeja laika wina mahnijaga ar pahrehrigeem glaimem, gan ar straujám rihdichanam. Ra meers ufzel un buhwé un eenaisd posta un ahrda, ta ari Latwieschu tauta pazeltees labllahjiba un goda, pehz eefshewjats turedama meeru un dshiwobama fatiziba ar muhsu dshimenes zitu tautibu eenihneefem. Ka schahds meera prahis nawa nelahda glehwilibas fshim, bet ir wihra apfinigá fsheta parahdiba, un ka turpreim pastahwigs ufswabinateem, besgaliga kildoschans, nemitoscho apbehdinajuma un aifsharuma eedomaschana ir pawifant pretim ihsti — wihrischki dabai un galu galá apstahpe fatru preezigu zenschanos, kura tatschu ir isdoschans droshala fihla, ir gan pats ar fewi faprotams. Tapat wehl nebuhs fewishki japeerahda, ka starp muhsu dshimene waldboscham labshiwes straumem tai ir wislelaká ufwaras feritras, kura wislagas dshiwes peeforeja un ihsti progresa nejeja.

Tant pascha numura „Bals“ administracija issala Weberam sawu pateizibu.

„Aleksanders Webers ir schlihdes no „Bals“.“
 Muhsu awifes tehws muhs aistahjis. Wina persona aifset no mums winas nobidinatajs, winas gahdatojs un waditajs. Wairat ta 25 gabus atpafat winsch winai fahra schuhpuli, wairat ta 25 gabus winsch to kopa ta sawu firds lutekli. Sawu dshimé, sawus fsheta gadus winsch toi atdewis.

Ko schee 25 gadi nelufchi muhsu Latwieschu tautai, to sin fatris awifsch lafsetajs. Winsch ari sin, ka tai dshimé, kura 25 gabus atpafat nupat ta bija modules, Aleksandram Weberam un wina „Bals“ peetriht loma. Newar minet schos laikus, bef ka minetu schos diwas wahrdus.

Muhsu tauta schini laika ir dshimowuse til ahtri, ka reti tahda. Kahbus pahrgrosjumus, tahdas mainas schot laimeta neefam pahrdshiwuschu. Dshimowuse laikus nahzas peedshiwot ari Aleksandram Weberam un wina „Bals“. Netruhska winam geuhstu brihschu, netruhska apwainojumu un weeglprahigtu ufbrukumu wina godam. Tee winam naw laitejuschu, muhsu aifminá winsch paliks ka muhsu amishneezibas gaischata persona.

Sirmi mati un wehleschans pehz pelniads atpuhtas tagad minu peespeeda aistah awifschneeka nemeerigo darba lautu un nolikt awifschneeka nemeerigo spalwu. Lai tad pawada wina muhsu karstata poteiziba!

Deidrot jaunais „Bals“ redaktors W. Olaws, sem wiroaksta „Stiprinashim zentru“, issala ihfods wahrdods fawas turpmalas darbības programu. „Bals“ zentrihdotes peemehrotees lauzineeku wajadsibam, jo pamatigi apluhot un aifstahwet lauzineeku intreses.

„Muhsu lauzineeku ir muhsu „zentru“: Tee demufchi wumas mahzito schirku, tee radijuschu muhsu rihsonus un zitus pilshijas eenihneefus, tee fustijuschu Latwieschu kolonistis fwefchumá, muhsu lugineekus juhra. Tee ir klehptis, kas lolojis wifu tagadejo Latwieschu tautu. Ja nu peegreescham wehribu fawam zentrim, tad nebuht newaram fazit, ka tur wifis ir kahrtiba un pilniba. Man leetas, ka ari mums nahfás pee laika to ftripinat un nodroschinat. Zo ftripaki stahwés muhsu zentrs, jo wairat mums buhs ari panahlumá zitas schlihdas. Tadehl „Bals“ ar fihu firdi un wifu fshetu weizinas zentra ftripinaschana. Kam tahds mehrtis patihlams, to „Bals“ kuhdi wina aifstahk talda.“

Lai schim teizamajam un fatram Latwieschu lairakstiam dahrgojam mehrtim kalpojot, „Bals“ jauná redaktora wadiba daudj paturetu no fawa weza gara, — ta muhsu firfniga wehleschans!

No kara-laika.

Pehbejas deenas loti mas kahbas jaunās ofizialas fimos peenahstuschu par darbibu uf kara-laika. Jaunakas telegramas aistahstuschu uf fshimem finnas leetas, peelelot tilai dshimem mas eewehrojams fshikumus klahs.

Weens notikumus, kas uf fewi greefis plashatu wehribu un kas stahw dascha fina fahara ar fagaidameem kara-notifimeem, ir generaladjutanta Kuropatkina eezelshana par wirospawehlneeku kreewu armijai Mandshurija pret Japanem, atzetot to tai pascha laika no kara-ministra amata. — Par fagaidamam pahrgroscham schai fina ari agral gahja walodas, furas ta tad tagad ari peepildijuschas, ka to apliprina ofiziala telegrama. Ka tahlo austrumu wirospawehlnneeks Aleksejew, — faka „Now. Wremja“, ka tahds newar wifur un arween klahs buht, tas pats pa fewi faprotams. Ari agral, tad kshnd kreewi apspeeda leeldshirneeku fustibu, par kreewu armijas wirospawehlneeku Mandshurija eezehla generali Lenewitschu.

Tagadeja kara-ministra Kuropatkina eezelshana par wiroswaboni kreewu armijai Mandshurija esot tilai ihsti wajadsigs papildinajums. Tahlat lairaksti flawé Kuropatkina kara-prateja isfahschibas un aistrabida uf wina nopelneem agrafas karods. Ofiziala „kreewu tel. agent.“ wehl peemin to, lai jele negaidot til drihst jauná wiroswabanta darbības panahlumus, wiroswabans winam esot janoteek uf kara weetu un jaepafihstas ar tureenes apstahleem.

Muhsu lasitajem no fwara buhs nu tuwafas finas par fawu pee fshemulpas, par to pehdigi fino „Kr. tel. agent.“ pehz kreewu fahma Pawlowa (tagad Schangaja) wahrdem. „26. janwara walará, eewehrojot telegrafa fatifimes galigu pahrraustschanu un Japaneschu nemitoschu tahlatgatowoschans uf kuru, es nowehmu, nofuhstu wifu uf Port-Arturu ar fshemulpa stahwoschu „Korejez“ un „Waragam“ pasinot, lai ir uf wifu gatows. Ap pulst. 4 pehzpusdeena „Korejez“ isgahja no reidas un fahsara Japanu eifadri ar 6 kreiserem un 8 torpedu laiwam; kreiseri wajaja „Korejez“, kamehr torpedu laiwos lita tam wifá trihs mihsu schahweenus, bef bef panahlumem. „Korejez“ neshahwa, bef atgreesas reida atpafat. Nakti ar transporta fugeem eeradas fahdi 3000 Japanu un apelnga Seulu. Korejas eerehdni un kara-fshels isturejas pilnigi atturigi. No rihsa „Waraga“ komanders dabuja ofizialu pahinojumu no Japanu admiraleta reida par atlahtschanu lihdi ar pagehrejumu, atstah reidu lihdi pusdeeni, jo preteja gadijuma winsch ufbrufschot tam reida ar wifu sawu eifadru. To paschu rihsu Japanu admirals apmellesja ahrsemju fugu komandeerus, kas atradas fshemulpa un pagehreja, lai tee ar faweeem fugeem pulst. 4 pehz pusdeenas aistahj reidu, gadijuma, ja kreewi tur wehl paliktu. „Waraga“ komanders peenehma ufajinajumu un aistahja reidu. Kad Japanu uf sawu signalu: „wadotes“, no „Waraga“ nedabuja nelahdu atbilbi, tee atlahja uguni ar wifu eifadru. Pehz zihnas, kura „Waraga“ sem uhdena lihntas bij dabujis leelus fawojajumus, muhsu fugi atgreesas reida, lai islabotu fawojajumus. Bet, eewehrojot to, ka ta di islabojumi prasija ilgatu laiku, „Waraga“ komanders nowehmu, abus fugus nogrembet, pehz tam tad eewainotee un pahrejee faldati bij nogahdati uf Franzuschu, Anglu un Italeeschu kara fugeem, furi wifé nehma dshimé dabulu pee notifumeem. Tapat pee wafara tifa aifbedsinats un nogremdets eenahstuschais twaitonis „Sungari“. Uj „Waraga“ bij ftrufchi 40 faldati un 1 ofizeris un eewainoti 64 faldati un 2 ofizeri. „Waraga“ kaptains Rudnems ari bij dabujis weeglus eewainojumus. Dshid Japanu kreewu fugus wairs neaifstah. Kad kaptains Rudnems eenaideekam nodom par fugeem grendeschana, lai tee nektrus eenaideekam rofa, ahrsemneeku fugi usnehma fahrpahlfuschos fuga kaudis. „Zalbots“ usnehma 242 wihrus, to fahpa 214 matroschus, no fureem 6 to paschu nakti wehl nomira. Italeeschu kara fugis „Elba“ usnehma 179 wihrus. Pulstien 4 tifa aifbedsinats un nogremdets „Korejez“ un drihst pehz tam ari „Warags“. Ka peemintee kreewu karewiji nowesti uf Schangaju un isjelts mala, tur teem japaleek lihdi kara beigam, tas jau fimots muhsu awifes pagahjuschá numura. —

Ku til atkistos dot pahrfatu par pahris pehbejas deenas pernahstuscham telegramam. Swariga ir wehl „Kr. tel. ag.“ telegrama par kreewu kara-fuga „Bojarina“ likteni. „Kreewu kara-fugis „Bojarin“ ar 300 wihreem Dalnijas reida — lihdfigi „Zenifsejam“ — fluwis deeneem Nebrijas zaur torpedas fprahdfeemu. Zilweti tapa isglahbti. Nelaimé nelahda fina naw leelama uf fuga komandera, kaptaina Saritschewa, rehfinu. Dalnijas ohtas un reidas dibens ir alminains, kadehl nogremdetas torpedas enfuris nebija labi eekheeres un torpeda ispeldejufe uf wifru. Weena no schahdam torpedam tad ari, pahrfprahgdama, fawojaja „Bojarina“, tad tas patlaban nodarbojas ar ispeldejuschu torpedu mellefchana un fwejoschana. Wehlak aula ufshinufi fugi uf flintim, zaur tam tad fugis aifgahjis pawifam boja.“

No Frontongas fino, ka tur fapulzejufes Anglijas flote, kamehr Franfchu flote fapulzinata pee Seigonas; no tam wehro, ka abas walstis buhschot panahstuschas fawá starpá weenoschanos. — „Daily Chronicle“ fino no Schangajas, ka ar fshemulpa mala isfahstajem 15,000 Japanem nelahdas pahrgroschans neefot notifuschas. — Kreewu leelgabalú laima „Mandshur“ fazel domu starpibas; jo fuga komandeeris isfahdro, winsch esot fawehmis pawehli, ka fugim tur japaleel, bef weetejas eestahdes pastahw uf tam, ka fugim Schangaja jaatfahji. Ari Japanu konsulis greefies schai fina pee ziteem konsuleem. Anglu fuga „Kofalie“ ihpahschneekem tifa paginots, ka fahis fugis peeturets no kreewem. — „Daily Telegraph“ fino, ka Amerikas admiralis Kupers ar brunu fugeem „New-Orleans“ un „Wilmington“ eerabees Schangaja, lai nemtu dalibu demonftracijās

pee Zalu upes grihwas. — Dienšinas oša buhs dasčas deenas swabada no lebus. — Pehz „Standarda“ domām pee Piengjangas efošheem Kreemu preefšpulleem drihfi wojagot faburtees ar Japonieem. — „Times“ sino, ka pirmbeem weens Japanu armijas korpusis izselts pee Tšchemulpos malā. Šhe peenahlfušās regimentes dobdās uš Seulu. Zaur tam, ka fara spēhla wispahreja lufiiba eefahlfes pa Pekinas zeku uš Piengjangu, kara plahnā buhs janoteel pahrgrošibai, jo Japanu armijas aibalsta punktis tiks laifam pahrzeltis no Tšchemulpos uš Dinampu. Wehro, ka ar Japanu eeeefšhanu Piengjanga tee buhs nodrošhinajufšees pret Kreemu nejaufchu isnahlfšhanu malā. Sagaida, ka Japoni hef kamefšhanās eemems wifas kara fiid fwarigalās weetas Seemeku Korejā.

No Londonas 23. (10.) februari sino, ka 600 Kreemi parahdijufšees Siondschjofas tumumā (aif Zalu upes un Andšchu pilfehjas, apmehram Korejas pufšalas midā, starp Piengjangu un Safarewa-Portu).

No Tšchifu sino: 10.000 Japanu salhāti feidfiqd maršhā dewās uš Zalu upi.

No Weihawejas sino, ka leels flaits Anglu wirfneetu eerabufšees Korejā. Samu eerafšhanos wini isflaidrojufchi ar to, ka gribot nofkatitees kara darbd.

No Adenas 23. (10.) febr. sino: 460 juhdses no Adenas Anglu pašta fugis „Mongolia“ fatifās ar weenu Kreemu brunu fugi un 4 torpedu kehrejem, pee kam Kreemu fugi ušahfa medibu pehz Anglu fuga, tomehr newareja to panahft un nolert. Wehlat Kreemu fugi zaur signaleem atwainojās. Ujim redsot, tee Anglu twaitoni bija noturejufchi par lahdu Japanu fugi.

No Japonas waldbibas ofižieli pafinots, ka Kreemu lawalerijas nodala, fastahwofcha no dascheem fims wihreem, parahdjušes Andšchu tumumā. Par leetu stahwofli seemelōs no Andšchu naw nelas isfinams, tabehf ka telegrafa drahtis nonemtas.

No ahešemem.

Itin dabigi, ka Kreemu-Japanu karšhā ari ahrsemju politiftā dšihwē eemem weenu no rebsematām weetām pehdejās nedelās. Un tas noteel ne tikai ween aif finlahribas, dabui dširbet „to jaunū“, bet ari flaidri aif mantas intrefem. Wifa Siropas walstju fainneeziftā dšihwe wijās un tinās samā starpā daudf un daschadeem pawedeeneem un tinnelkeem, kuri neftatās uš femes geografiškām robeschām un nowehrojumeem, ne uš tautitibām un walōdām. Nemfim tikai daschus peemehrus. Reiti lahda walstis war isitit hef naudas tapinofšhanas žiās semēs un daschām pat, peem. Spahnijai, Turzijai, wajaga fchi nizi-natā metala tiftaudf, ka nepfehji wifu kadabūt. Kam ir nauda, buhs arween gatawi naudu aifdot, bet kā arween, tā ari tahdās reifās jafin, waj brofšs parahdneefs. Kad lahds uš lauku mahjām aifdod nāudu prer pirmo obligaziju un leel to hipotefu grahmātās nodrošhinat, tam naw jabihstās, ka wina parahd. waretu fust — kamehr ween semei fama wehrtiba. Rahdai walstju aifleenetu naudu fama fiid tapat waretu nodrošhinat, ja nu ne hipotefu grahmātās, tad, teifim, pret walstis tahrtigeem eenahtumeem. Bet tad nu walstis lahrtiga fainneeziftā dšihwe teel tranžeta, tad, protams, ar eenahtumeem kā nu ir, tā ir. Tahds tranžetis latrā walstis fainneeziftā dšihwē ir karšhā. Pereti nu parahdneeki tā bihstās, ka pa fallu, pa galwu fahf praifit famu parahdu atpafat, jeb pahrdod eewiktās walstis parahdu fiimes. Bet, kā allafch tirgū, tā ari naudas papihru tirgū ženas beefchi atfaražās no peedahwajumeem. Ja nu wehlfāni tiftaudf lahdas walstis naudas papihru peedahwajumu, tad juhi, ka leetas nestahm wairs labi, un naudas papihru ženas leelifti friht. Tā tas bij ori fchorcij Kreemu-Japanu karā. Kā laftitaji amineefees, Kreemu naudas papihru lufijs leelifti frihta neween eefšhemēs, bet ari Londonē, Berlinē, Parisē. Ja, naudas papihru wehrtibas kriščhana bij til leela, ka Kreemu finantfchu ministrija eefatija par wajabfiqū, isflaif ofižialu pafinajumu un beebinat publiku, lai ta nelaujās aprahptees no isweizigeem rebineefem, kas isleeto laru, lai tiltu pee bagatibas. Protu, tee par lehtu zenu fapehrtās tagad naudas papihrus, to wehlat, kurfam žefotees, daudf dahrgafti atfal pahrdos. Tā, protams, ir leela isfrehfiba, kas eedomajās, ka Kreemija ar fcho laru eetiufi tahdā stahwofli, ka winas naudas papihreem buhtu mofata waj neeziga wehrtiba. Menoleefot pat to, ka karšhā malā miljonus un aiftohojot glufchi pee malas spreedefšhanu par wina gala isnahlfumu, tomehr tas wifs loti waf nofšimē. Kara lihdselkus war eeguhf, isdarot eefšhejus aifnehmumus. To war isdarit diwejādā weidā, waj nu aifneemtees naudu no banku nameem, waj isflaif kredibiketes. Kā nule ofižialās telegramas fiioja, Kreemu waldbiba isflaidufi kredibitees, i. i. „papihra naudu“ 50 milj. rublu wehrtibā. Tahlat naudu war eeguhf ar dahwinajumeem no walstis eedfihwotaju pufes. Kā latrā awifchu numurā biijis lafams, tahdi bagati dahwinajumi tagadejam laram feidfiqi eepufchi no pilfehju, wagaftu un draudfchu pahrwaldēm, kloftereem, privatverfondām un privatbeedribām. „St. Pet. Med.“ aprehfina, ka latram Kreemijas eedfihwotajam wojagot tikai meenu rubli dot lara nolufteem, un no eenahtufcheem 140 milj. rbl. waretu eegahdatees to flaitalo kara-floti. Wef tam wehl wehl ir želch, to waldbiba war isleeto, lai pawaitotu walstis eenahtumus, ušleeto jaunus nodofkus. — Tā tad redfam, ka walstij aifeelās daudf zeku, kā tift pee naudas, nemoš nerumajot par ahrsejem aifnehmumeem un tamdehl tee, kas par smeekla naudu tagad pahrdod reif gruhri eeguhfos naudas papihrus, wifai pahrfefhās. Tahdas meerigas pahrlifšhanas nu daudfās ahrsemju walstis truhjis. Par Wahziju jau sinois. Tad to pafchu wehfta ari no Franzijas. Parisē birščhā Kreemu naudas papihri nule pahrdoti par smeekla zenu un daudf laufchu, fatrazinati no fpekulanteem, pahrdewufchi famus papihrus, faudejot pee tam eewehrojamas summas. Leeta gahjufti pat tiftahl, ka eefahlfes Franzija

waldbiba fchāi leetā un beebinajufi eedfihwotajus no pahrfefhānās. Wifs „frach“, kā kala, tikai fatafits no naudas wihreem, kureem daudf brihwas naudas un luri ar to wehl grib pee leelafus mantas tift. Tagad tee papihrus par lehtu naudu fawirufchi, un wehlat, kurfam žefotees, dahrgi pahrdos.

Lai gan ne til žefchā, tomehr fakarā ar notifumeem tah-lajōs austrumōs stahw ari nupat Franzijas noflehgtais lihgums ar Siamu, pehz kura Franzija few eeguwufi dasčas jaunās preefšchrozibas tirdfneezibas un politifkas fiid. Ahrsemju amifes apgalwo, ka fchis lihgums wispirms efof mehrkets pret Angliju un Japanu. Lai nu buhtu, kā buhdams, bet notifumi tahlajōs austrumōs dobd leelwalstim latru brihdi eemeflu, uš wifu buht gatawām. Jo wairaf tamdehl, ka ari uš Balkanu pufšalas nemeeri jau pirms pawafaro paprufufchi. Un Makedonijā nemeeru ugunij daudf baribas. Wispirms jau wamahzigeem un nesawaldamee Turku eerehni un salhāti. Dwtahrt ar daudf un daschadeem apfelijumeem un reformām wifinai frijitee, lareem beigās, zaur Turzijas beftannibu, tomehr jaatfift, ka wini tikai welfi žerejufchi un ka winu politifkais stahwoflis ne par matu naw labaks, kā agraf. Nebuhtu daudf nelas negaidits, ka Albaneefchu fadurime, par kuru fiiojām pagahjuščhā numurā, buhtu fahlfums wispahrigoi Balkanu pufšalas rewoluzijai, kā to parego daschas amifes.

No Wahzijas. Swariga Wahzijas waldbibas pawehle. Wahzu waldbiba, kā „Kreemu tel. agent.“ sino, pafinajufi leelwalstim, ka pa lara-laiku keifara Wilhelma kanalis preefch lara-webejam leelwalstim slehtis.

No Anglijas sino par leeliftu brunofšhanos. Kā da „Kreemu tel. agent.“ telegrama no 23. (10.) februara sino: „Wifās Anglu lugu buhwetawās ftrachdā deenu un nakti“. Uš lo tahda brunofšhanās?

No Belgrades telegrafē „Kreemu tel. agent.“ (22.) 9. februari: „Albanu dumpis peemās leelumā. Turku fawerifi pilnigi nepfehjiqi pee dumwja apfoefšhanas“. — To newareja ari žitabi domat.

No Seemet-Amerikas Sabedrotām Walstim. Mehginajums ušbrukt presidentam. „Kreemu tel. agent.“ telegrafē (23.) 10. februari no Waščingtonas: „Waltojā nomā lahds ahrpahrtis mehginaja ušbrukt presidentam. Pee wina atrada lahdetu rewolweru“.

No eekfšhemem.

No Peterburgas. Alkefej Nikolajewiščs Kuropatkins, lihdsfšhinejais lara ministris un lara padomes preefšchdetajs, 7. februari uš Wisaugstato pawehli ezejts par Mandfchurijas armijos komandeeri, pee kam wifch teel atfwabinats no lara ministra amata. A. Kuropatkins dšimis 1848. gadā, isglitōjees 1. kadetu korpusā un pehz tam generalfchtaba Nikolaja akademiā. Par ofižieri wifch paaugstinats 1866. g. Pehz tam to aifkomandeja uš Franziju, kur tas peedalijās pee Saharas lara spēhla eefpebijijas. No Franzijas atgreesees, wifch nehma dalibu pee lara gahjeeneem uš Widus-Asiju; wehlat Turku lara žihnijās few Stobelewa, bet pār Balkanu kalneem efof tifa gruhfi eewainots. Wehlat tas bij par Turkestanas ftrehlfneetu brigades komandeeri un 1882. gadā lihds ar žiteem 3 genera-keem isftrahdaja fstrategiftus jautajumus. Par lara ministrijas pahrwaldneeku to eezehla 1898. gadā un par lara ministri apfiprinaja ta pafcha gada 1. julijā. Par infanterijas generali to paaugstinaja 1900. gadā un apbalwoja ar generaladjutanta godu 1902. g. Kā lara ministris wifch loti ruhpejās par ofižeeru materialā stahwofka, tā ari par winu isglitības pazefšhanu. General-akademijā wifch lahdu laiku bij par lektoru. No wina rafimeezibas darbeem fajerėjumi par generala Stobelewa lara darbeem jo eewehrojami.

No Peterburgas. Kara ministrijas pahrwaldiba pagaidam ufizeta general-fchtaba preefšchneelam Sacherowam.

— Sarkanais Krufts efof nodomajis isdot lapinas preefch tautas, tajās buhfhōt nodrafati wifu kritufcho un eewainoto ofižeeru un apafchfazeimu mahrdi.

No Lodzas. Preefchfšhmigis darbs. Rahdas leelatas firmas lihdsfšhpaščneefs Leonhards fazaufa lopa wifus famas fabrikas ftrahdneefs, luri peedereja pee referwisteem, un pofinoja teem fiifnigōs mahrdōs, lai efof, ja teefot eefautii, ar drofchu firdi karā par tehwiiju, jo wifch, kā to darba un maifses dewejs, apgalwojot, ka winu fche palitufchām feewām un behrneem neta netruhfchot. Leonhards folija no fameem lihdsfelkeem gahdat preefch feewām un behrneem ufuru.

Widfeme.

No Rigas. Pehdejā pilfehjas domneeku fapulze, kā Rigas laifkaftri sino, karp žitu nofpreedufi, dibinat Kemex dš fanatoriju preefch tagadejā karā eewainoteem ofižeerem un saldateem, isdot tam nolufham no pilfehjas wispahrigām naudām 100,000 rbl., kā ari isgahdat Wisaugstato atlawju, nofaukt fcho eefahdi par „Keifara Nikolaja II. fanatoriju“.

— Jautajums par Latweefchu V. wispahrigo dšefmu fwehtu weetu uš domneela fon Klotā preefchlitumu atfifis, lihds dabuis atbilde no fwehtu rihtotaju komitejas, waj ta jel maf wairs farihfos fwehtus tagadejā lara dehl. Domneefs Grofswaldis aifrahdijis, ka domei jaturotees pee pafcha preefchlituma, un lizis tai preefchā, peenemt waldes preefchlitumu un atfaut preefch fwehtkeem Eplanades laufa parades flajumu. Wina preefchlitums atraidis ar wifām pret 3 balsim.

No Rigas. Politechnikas studentu patriotifka manifeftazija notufi 6. februari ap pilftien 2 pehz pušdeenas. Politechnikas direktors bij atlahwis fapulžetees studenteem politechnikas fehtā. Korporanti bij eeradufšees ar farogeem un ar fa-

reiwju muftu, nelorporanti turpretim ar walstis farogu. Gahjeenam fahlfotees, tika wairakafirt nodseedata walstis himna muftas pawaditā, pehz kam atfaneja flati „urra“ fawzeeni. Gihdā fahrtibā gahjeens dewās uš Rigas mahzibas apgabala waldbi, kur furators P. P. Swolka lings parahdijās pee luga un firnigi pateizās par manifeftaziju. Pehz tam gahjeens wifchā tahlat uš pils pufi un eegreesās pa leelajeem wahrteem pils fehtā. Eepretim keifara telpām korporaziju farogi apstahjās ar walstis farogu. Parahdijās wina ekelenze Widfemes gubernators generalleitnants Pafchfows, un worenās tautas lihgscharras fkanas fonehma to spēhziqi. Pehz tam lahds studentu delegats lihdsa gubernatoru, lai nolcek pee Keifara Majeftates Tahjam Rigas politechnikas studentu padewibas juhtas. Gubernatora lings pateizās par manifeftaziju. Pehz tam atfal wifs gahjeens nogahja agrafā fahrtibā garām gubernatoram, pee kam orkeftris spēhleja no wairafām patriotifkām dšefmām fapopotn maršhu. Wifs gahjeens dewās atfal uš politechniku, nofpeheleja fche tautas himnu un tobd isflihda uš wifām pufēm. Nelorporanti apstahjās atpafat nahfot ari pee Kreemu teatra, kur wairakafirt nodseedaja walstis himnu. Vai's nebij wifai jaukais un bij ari jau wehlu, tabehf Franzifchu un Wahzu konfufkeem nolehma neft manifeftaziju žitā reifā. Kur ween gahjeens dewās, wifur gar eetu matām bij fahfahjufšees milfum daudf laufchu, kuri failām galwām noflaujās tautas lihgschānā.

No Rigas. Warone. Tifām jau fiiojufchi, ka lahda Rigas dahma peeteifusees par fawerifi tagadejā Japanu-Kreemu karā. Šhi dahma ir pilfehjas Kreemu teatra kafeerene, pal-kamneela Mafimowa-Kondurowa meita Pufepa fundse. Winas lihgums no lara ministra tizis paflaujis un wina preefaitita Keifara Majeftates I. ftrehlfneeku pulkam tahlajōs austrumōs. Pufepa fundse dofees fchajās deenās uš Peterburgu un no tu-reenes uš lara lauku.

— Krahpneefs. Tagadejo laru lahds krahpneefs, kā „Rigas Amife.“ sino, fahjis isleeto labā. Tos ufneemās is-gahdat katram referwiftam „balto biketi“ un tā atfwabinat no eefahlfšhanas karā. Žil finams, tad robās ari tahdi, kas wifam tiz un mafā no wina praifitos 25 rbl. No fcha krahpneeka katrs jabeedina aif diweem eemeefkeem: pirmahrt tas isfrahpi naudu, un otrahrt if latru sagaida bahrgafais fods, kas eedro-fchindās isleeto lahds lihdselkus, lai atrautos no fama peenah-kuma, aifstahwet tehwiiju.

— Aif weltigām bailēm. Rahds lauzineefs no Dobeles apfahrtmes, kurfch nehaltām deenām bija eetaupijis wairaf fintus rublus naudas un tos uš prozenteem nolizis pilfehjas krahf-fafē, pagahjuščhā nebeld, kā „Rig. Aw.“ rakfta, no pehdejās isnehma wifu famu krahjumu, baiddamees no lara breefmām, jo naudu pahflehpt meščhā, fem atmena, waj laut kur žitur, wifch bij atfinis par drofchatu, neta atfahrt krahf-fafē, kuru nelaimes brihdi waretu ponemt, kā wifch domaja, naudas fahrtigais Anglis un aiffleept pār juheru. Sanehmis naudu, wifch laida preejigs uš mahjām. Bet preefi drihfi isgaita: Kattakalna meščhina lauzineeku wafara krehlā nejaufchi apstah-jufchi wairaf nomafkojufšees wihreefchi un atnehmufchi naudu, laudami pehz tam aplaupitam meerigi braukt mahjās. Tā aif mulfibas un weltigām bailēm lauzineefs pafaudeja fweedreem fapelnito krahjumu.

Kurfeme.

No Leepajas. Leepajas Kreemu fabeedribas Sarkanā Krufta pahrwalde dara wispahrt finamu, ka fastahdot drihsumā uš tahlajeem aifurumeem fuhtamo fanitates nodalu, nepreefchami wofahfigs fawahft naudas lihdselkus un materialu preefch gul-tas welas; tapat ari jagahdā par fildām drehbēm neitweem preefch nodalas dalibneefkeem, bet ari preefch flimajem un eewainotajem lareweem. Tabehf weetejā pahrwalde greeščhās pee Leepajas eedfihwotajem ar padewigo lihgunu, winu pahalfit ar naudu un drehbēm, to warēs nobot flimnijas pahrwaldē Lorentfcha eelā № 9 no pilft. 1—4 pehz pušd. un no 6—10 wafarā. Bihds ar to pahrwalde ari lihds nahrti talfā pee we-las fchufšchanas, to isdaris flimnizā no pilftin. 6—10 wafarā.

— Eewehrojams senata ufafs. Leepajas domneeki bij 15. jūnijā pag. g. weenbalfigi nolehmušchi: 1) preefch pareif-tizigo katedrales atdali par welfi 1350 kw. afis leelu femes gabalu, 2) preefch luteranu bafnizās buhwes preefchirt par welfi 2450 kw. afis leelu femes gabalu, atdodot ari to 1350 kw. afis leelo femes gabalu, uš kura želis tagadejais lihgschānās nams, un 3) preefch katoku bafnizās eefšhejas isbuhwes at-wehlet 6000 rbl. Šhe nelehnumi wareja ftohtees spēhā ti-lai tad, ja wini wifj trihs teel apfiprinati. Kurjemes pilfehju leetu pahrwalde abus pehdejos nolehnumus atzehla. Pilfehja eefneefsa par to fenatam fuhdfibu, kura senatā luhtota žauri. Tagad, kā „Dina Žtg“ fim wehftit, pilfehjas leetu pahrwaldes fpreedums aijelts aif fefofcheem eemeefkeem. Pilfehju waldēm naw leegis isfneegi no pilfehjas lihdsfelkeem pabalstus preefch žitu kriřtigu iizibu bafnizū buhwēm, jo pilfehju litumu 4. pantā teifis, ka pilfehjam jaruhpejās neween par pareifstizigu bafnizū buhwēm un tahdām eefahdēm, kas fiprinatu pareifstizibu, bet ja-gahdā ari por tahdām eefahdēm, kuru mehrkis fpehžinat tizibu un tilumibu. Pee fchim eefahdēm japeeflaita ari kriřtigu tizibu bafnizās. Wef tam bafnizās ufkaromas par wispahrdewigām ehtām, preefch kufām pilfehja drihfti dot lihdselkus, kā tas no-teifis pilfehjas litumu 2. un 139. pantōs. Ar fcho senata is-flaidrojumu Leepajas pilfehjas nolehnumus nahf likumigā spēhā.

— Leepajas Latweefchu Beedriba iwehjdeem, 8. febr., kā „Rig Aw.“ rakfta, notureja Latweefchu iaduribas beedribos telpās generalfapulzi, ftrai nahjās pahrrunat telpu jautajumu un wehlet trihs jaunus runas wihrus, — nomirufchā nelaitā K. Ufina un uš žituremi aifžefojufcho S. Freimana un Zeelawa weidā. Eewehleja: grahmatu tirgotaju K. Freiwaldū, tirgotaju M. Strolū un Dr. E. Dreiberģi. Pehz tam nolehma, nono-

